

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

TỔNG NGỌC HÂN

VỢ ĐẸP

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

TÔNG NGỌC HÂN

VỢ ĐẸP

Truyện ngắn

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

**ĐỀ ÁN BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ
TÁC PHẨM VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT
CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM**

Cố vấn Ban Chỉ đạo: Nhà thơ Hữu Thịnh

Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BAN CHỈ ĐẠO

1. Nhà văn Tùng Diên (Trần Quang Diên)	<i>Trưởng ban</i>
2. Nhà nghiên cứu, TS. Đoàn Thanh Nô	<i>Phó Trưởng ban</i>
3. TS. Trịnh Thị Thủy	<i>Phó Trưởng ban</i>
4. Nhạc sĩ Nông Quốc Bình	<i>Ủy viên kiêm Giám đốc</i>
5. GS.TS. Nguyễn Xuân Kính	<i>Ủy viên</i>
6. PGS.TS. Lâm Bá Nam	<i>Ủy viên</i>
7. ThS. Vũ Công Hội	<i>Ủy viên</i>
8. ThS. Phạm Văn Trường	<i>Ủy viên</i>
9. ThS. Nguyễn Nguyên	<i>Ủy viên</i>
10. ThS. Nguyễn Ngọc Bích	<i>Ủy viên</i>

Giám đốc

Nhạc sĩ Nông Quốc Bình

LỜI GIỚI THIỆU

Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mái nhà chung của các Hội Văn học nghệ thuật cả nước. Liên hiệp gồm 74 tổ chức thành viên với trên 45.000 hội viên là văn nghệ sĩ thuộc các Hội Văn học nghệ thuật chuyên ngành Trung ương và các Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó có Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trải qua gần 25 năm hình thành và phát triển, đến nay Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam đã có hơn một nghìn hội viên, trong đó gần 600 hội viên là người dân tộc thiểu số hoạt động tại 34 tổ chức cơ sở và các chi hội, tỉnh thành hội trong cả nước. Trong giai đoạn từ năm 1999 đến nay, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đã có hàng nghìn công trình, tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam được sưu tầm, nghiên cứu, biên dịch, sáng tạo.

Bộ sách này là một phần của Đề án “Bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”, với mục tiêu là thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước nhằm bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam; quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam với bạn bè thế giới; góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thúc đẩy tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bổ sung nguồn tài liệu phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, trao đổi, giao lưu và phát triển văn hóa giữa các tộc người, nhân dân trong và ngoài nước, với cộng đồng quốc tế.

Bộ sách là kết quả từ kho tài liệu hàng nghìn công trình, tác phẩm đã được nghiên cứu, sưu tầm, biên dịch, sáng tạo qua nhiều thế hệ tác giả, nghệ nhân, hội viên của Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trong quá trình thực hiện bộ sách, Ban Chỉ đạo mong nhận được góp ý của quý bạn đọc gần xa.

TM. BAN CHỈ ĐẠO
TRƯỞNG BAN

Nhà văn Tùng Diễm

Phó Chủ tịch Thường trực

Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

VỢ ĐẸP

Suốt cả tuần mưa dầm, bếp nhà Vòng không còn sót que củi. Nước này, rút vách ra mà đun thôi. Nói thì cãi chày cối. Gạo mới lo chứ lo gì củi. Lấy củi cũng chỉ lo thừa, lo mục, lo mối xông. Giờ thì ăn gạo sống. Vòng hậm hực, âm ức, tức tối mà không biết trút vào đâu. Vì vợ con đi ngoại, nước sông lũ to, chưa về được. Nhìn xuống dòng sông phình căng, mắt Vòng sáng lên.

Vòng chụp cái nón không vành lên đầu, cột quai cho chắc vào cái cầm lờm chờm râu từng ấy ngày mưa chưa cạo. Cẩn thận khép cửa bếp, Vòng phi ra mưa, tụt xuống cái dốc cống ngoằn ngoèo đất đỏ lầy lội. Đến đường cái mà mồ hôi dấp dính, nhớp nháp hai bên hô nách. Ngó quanh, không thấy ai dưới bên. Mưa to thế này, ai thèm xuống bên sông làm gì. Mà lạ chưa, tháng mười một rồi còn mưa lũ. Vòng thản nhiên đi xuống bên sông, tiến thẳng đến gốc cây coi to xùm xòa mà cầm đầu sợi dây chạc, choãi chân kéo mạnh. Sức trai ba mươi có khác. Sau một hồi vật lộn với

nước, Vòng kéo được cái mảng nửa ghéch đầu lên bên. Cái mảng chẵn chịn mười cây nửa cái óng ả vàng. Cửa đáng tội, nước ven bờ không xiết mấy. Chứ nước như giữa dòng kia, nó chả kéo bung cả gốc coi lên mà cuốn đi, chứ nói gì đến cái mảng. Sức Vòng sao địch được. Vòng rút con dao dựa ra khỏi bao đeo lưng lẳng bên hông. Trai Tày, con dao chỉ rời khỏi người khi lên giường ngủ với vợ. Lưỡi dao sắc lẹm, vừa chạm vào mỗi lát bện mảng, lát đã đứt lìa. Vòng lay từng cây một rồi rút mạnh. Chả mấy, cả bè nửa đã nằm ngoan ngoãn trên bến. Vòng chỉ việc tách từng cây ra xếp vào thành đống, sau đó bứt dây muống mũ bó lại thành hai bó. Mỗi bó năm cây. Phải đi hai chuyến mới hết. Vác nửa phải có mẹo. Nhất là nửa ngâm nước. Mỗi bó, Vòng để một cây thò lên khoảng nửa mét, rồi đặt lên vai mà kéo đi. Chứ ai vác được. Chưa đầy một giờ, cả hai bó nửa đã nằm trên sân. Vẫn con dao ấy, Vòng cấn nửa thành nhiều khúc, chẻ tư, dựng kín bếp. Nào. Giờ chỉ sợ không có gạo mà thổi. Vòng hoan hỉ nhóm lửa, bắc nồi. Còn mấy con cá khô rán nốt. Cứ mưa thế này, chắc mai vợ con Vòng cũng chưa về được. Vợ Vòng, lười có tiếng ở vùng này. Luộm thuộm, bản thiu cũng có tiếng luôn. Nghĩ lại mà ghê, cái độ thẳng cò chưa đủ răng ấy, nó nhá com cho con với cá khô. Cứ một môm đây, thì con nửa, mẹ nửa. Nó đùn com ra ba đầu ngón tay, vỗ